

*Milí čitatelia,
držíte v rukách posledné číslo tohtoročného
festivalového denníka.*

Filmy, divadlo aj workshopy - pohľady späť:

V stredu sa prvé poschodie rozohralo rytmom latinskej Ameriky vo workshope **Vamos a bailar Latino** s **Barborou Blaškovou** a **Tomášom Džadžovským**. Študenti sa v uvoľnenej atmosfére naučili základné kroky salsy a bachaty, impozantné figúry a obdivuhodné zostavy. Okrem latino hudby sa chodbami ozýval aj smiech: Tomáš a Barbora s humorom workshop upravovali pre potreby skupiny. Tá sa nedala zahanbiť a u trénerov si vyprosila nielen náročnejšiu, ale aj viac „sensual” choreografiu. Tréning však nebol iba praktický, tréneri brilantne ovládali aj históriu a kultúru každého tanca. Cestovateľka Barbora prezradila, že sa k tancu dostala až v Dominikánskej republike, preto nikto nepochyboval, že vie, o čom hovorí. Istota trénerov upokojila nejednu nervóznú dušu a ich priateľská dynamika spríjemnila atmosféru; napokon, pri tanci sa spoznali a toto puto medzi nimi bolo badateľné. „*Lektori z Košíc boli super. Dnešný workshop bol pre mňa veľmi zaujímavý, keďže som sedem rokov tancoval folklór, tak to bolo pre mňa úplne niečo nové a iné, a som rád, že som sa mohol zúčastniť,*” hovorí **Kiko**, jeden z hercov z workshopu. Nebol jediný, ktorý sa naučil niečo nové; napriek malým pádom a občasným úderom pri otočke študenti lekcie zvládli na výbornú. „*Boli ste super kolektív, cítili sme sa tu uvoľnene, očakávali sme, že sa stretieme s porozumením na takejto umeleckej škole,*” vyjadril sa tréner Tomáš. „*Povedala by som, že to nakoniec dopadlo až nad očakávania,*” dodala aj Barbora. Po celom dni plnom tanca boli študenti aj tréneri vyčerpaní, no všetci odchádzali s úsmevom na tvári. Barbore a Tomášovi ešte raz ďakujeme za skvelý tréning a super atmosféru, ktorá nám určite stála aj za dnešnú svalovicu.

V stredu podvečer sa Bábkové divadlo na rázcestí premenilo na chrám smrti v hre **Spal'ovač mŕtvol**. Študenti bratislavskej **VŠMU** predviedli silný a emocionálny výstup pretkaný

etudami a tancom. Strhujúca hra plná napätia sa vrátila do dôb minulých a na pozadí druhej svetovej vojny predstavila príbeh muža – otca a manžela – ktorý sa vplyvom okolia i seba samého stáva netvorom. Človek, ktorý začína ako slušný a poctivý je dohnaný k čoraz viac znepokojivým činom, končiac až ohavnou vraždou vlastnej rodiny. Čo znamená smrť? Čo spása? Môžeme hovoriť o účele, ktorý svätí prostriedky, keď trpia nevinní ľudia? V réžii **Ctibora Némca** sa nám ponúka nespočetné množstvo otázok. Zodpovedaných ich veľa neostane: *Spal'ovač mŕtvol* v divákovi ostáva dlho po tom, ako spadne opona, nútiac ho premýšľať nielen nad otázkou existencie a spravodlivosti, ale aj o vlastnom postoji k životu.

(**Sára Domonkošová**)

FILMOVÝ BLOK II

Účastníci festivalu mali možnosť aj v stredu navštíviť priestory kinosály a pozrieť si filmy, ktoré pre nich pripravili študenti Katedry dokumentárnej tvorby. Prvý film s názvom *woMAN* (réžia **Patricia Gyenesova**) rozoberal ženskosť z pohľadu ženy, ktorá sa narodila ako muž. Snímka zobrazila život DJ Matie, jej problémy, odvahu a cestu k sebaláske. Film *Posledný zhasne* (réžia **Zuzana Gellértheygyiová**) predstavil divákovi príbeh divadla v Komárne, ktoré bolo postihnuté energetickou krízou. Opisoval boj a snahu riaditeľa, ktorý divadlo chcel zachrániť akýmkoľvek možným spôsobom. Či už zbierkou, ktorá divadlu mala zaplatiť účet za elektrinu alebo rozhovorom v televízii. Tretí film, uvedený pod názvom *Rozptýlené hniezdo* (réžia **Valery Neskaradziany**), doviedol nejedného diváka k slzám. Krátky film predstavil divákovi rodinu Šymkovcov, ktorá sa po nečestných voľbách v roku 2020 rozhodla odísť z Bieloruska. Všetky tri filmy spájal ľudský osud, ktorý nie je milostivý, no ľudia, ktorých sa dotkol, ho neakceptovali a robili všetko preto, aby ho zmenili.

(**Michaela Kapušanská**)

Posledný deň festivalu otvoril workshop *Herec a jeho plán*, s lektorom **Jánom Mikušom**. Workshop bol zameraný na imagináciu a schopnosť improvizácie. Na začiatku si herci vyskúšali rôzne cvičenia (napr. napodobovanie pri chôdzi v kruhu). Museli pochopiť to, že pri improvizácii sú niekedy dôležitejšie detaily než celý obraz – slovami pána Mikuša – vnímať seba, nie vesmír. Naučili sa pracovať s partnerom, v skupine i sami so sebou. V druhej časti workshopu mali herci možnosť vyskúšať všetky novozískané poznatky v praxi. Hoci sa workshop niesol v znamení hesla „Žiadny nápad nie je zlý“, prvé improvizované scény boli občas nešikovné. Herci sa však rýchlo učili na svojich chybách a každá improvizovaná scénka bola lepšia a lepšia. Pán Mikuš využil každú scénu ako príležitosť vysvetliť princíp, či poukázať na techniku, a hoci sa workshopu zúčastnili tínedžeri z konzervatória aj piatáci z našej Akadémie umení, každý sa naučil niečo nové. Workshop bol zakončený spoločnou fotkou, priateľskými rozhovormi a novovytvorenými kamarátskymi.

(**Michaela Kapušanská, Sára Domonkošová**)

Stephen Chbosky, Tereza Mankovecká:
CHARLIEHO MALÉ TAJOMSTVÁ
Monodrána, Akadémia umení v Banskej Bystrici.
Účinkuje: Norbert Čabala. Réžia: Tereza Mankovecká

Foto: Archív Divadla AU BB. Na snímke: Norbert Čabala.

„Myslím, že s Charliem sa vie každý z nás do istej miery stotožniť. Často sa nám (alebo minimálne mne) stane, že sa necítim ako hlavná postava vo vlastnom príbehu, že sa veci okolo mňa len tak dejú. Okrem toho sa stretávame so sociálnym nátlakom robiť isté veci, lebo by sa

mali robiť, mať vzťahy, lebo by každý mal mať vzťahy a podrobovať sa sociálnym normám, napriek tomu, že im sami častokrát nerozumieme.“ (Norbert Čabala, celý rozhovor uverejníme v časopise Art3)

George Orwel: **ZVIERACIA FARMA**

Réžia: Prof. Predrag Stojmenović, Borka Tomović
Festival sa ukončil predstavením kolegov z Akadémie umení z Belehradu, ktorí na javisku stvárnilo alegorický a dystopický román Georgea Orwella, ktorý je, verím, každému z nás veľmi známy. Príbeh ukazuje kritický prehľad stalinistickej ideológie a dezilúzie z totalitarizmu. Vzťahy medzi zvieratami na farme alegoricky zobrazujú skutočné vzťahy ľudí. Najviac budú ukrátení tí, ktorí najviac pracujú a najviac sa obetujú. Je to text, ktorý sa, žiaľ, v každom období dotýka ľudí presne do srdca. Vždy sa kladie otázka prečo "sú si všetky zvieratá rovné... len niektoré sú si viac rovné ako iné" a zakiaľ sa bude táto veta točiť naokolo a bez odpovedi. Napriek tomu, že po predstavení by si divák najlepšie zakopal hlavu do piesku a zamýšľal sa nad tým, čo videl, lebo inscenácia otvára veľa otázok a zapája mozog, herci boli odmenení veľkým aplauzom a zároveň posledným v tomto ročníku festivalu ARTORIUM. (**Jana Švec**)

*Off-program „v tanečnom štýle“ pripravili
Romana Babicová a Žaneta Krónerová.*

Pod'akovanie: *Ďakujem Janke Ovšonkovej za produkciu tohto časopisu a tiež ďakujem za spoluprácu všetkým študentkám a študentom, ktorí usilovne, kreatívne a trpezlivo prispievali svojimi článkami, rozhovormi a fotkami do festivalových denníkov, nielen tento, ale aj v minulých rokoch. Milí naši čitatelia, prajeme vám, aby aj nasledujúci ročník Festivalu ARTORIUM 2024 „stál za to!“ (Za redakčnú radu sa s vami lúči Lucia Rakúsová.)*

Redakčná rada: Sára Domonkošová, Michaela Kapušanská, Jana Švec, Olexandra Kuprasova, Mgr. art. Lucia Katreniak Rakúsová.

Fotografie: Noemi Galajdová, Michal Gálik, Adrián Jaržembovský Tatiana Palugová, Mgr. art. Stanislav Králik.

Produkcia: Mgr. art. Jana Ovšonková